

jeugd

MONITOR / ZEELAND

JEUGDMONITOR ZEELAND
Jongvolwassenen 2012

Rapport Reimerswaal

Middelburg, oktober 2012

Colofon

© SCOOP 2012

Samenstelling

Wim van Gorsel
Ankie Smit
Esther van Sprundel

SCOOP

Kousteensedijk 7
Postbus 407
4330 AK Middelburg
Telefoon (0118) 682500
Telefax (0118) 635311
www.scoopzld.nl
scoop@scoopzld.nl

*Deze uitgave is tot stand gekomen in opdracht van de Provincie Zeeland.
De Provincie Zeeland streeft naar een goede sociale en culturele infrastructuur in Zeeland,
in samenwerking met anderen. Als sociaal-cultureel kennis- en ontwikkelingsinstituut ondersteunt
SCOOP de Provincie bij haar taken in het sociaal-cultureel beleid*

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Deel 1: Uitkomsten onderzoek jongvolwassenen – Oosterschelderegio (2004-2008-2012).....	6
Deel 2: Uitkomsten onderzoek jongvolwassenen – Reimerswaal (2012)	9
Achtergronden	9
Opleiding.....	10
Werk.....	11
Geldzaken.....	12
Wonen en woonomgeving	13
Gezondheid	14
Vrije tijd en (sport)verenigingen	15
Mobiliteit.....	16
Ongewenst gedrag	17
Politiek en maatschappij	18
Bijlage 1: Responsverantwoording.....	19

Inleiding

In dit rapport worden de belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder jongvolwassenen weergegeven. Van elke gemeente in Zeeland is een apart rapport opgesteld.

Provinciaal zien we een aantal trends. Op het gebied van ervaren gezondheid, schulden, gokken en roken doen de huidige jongvolwassenen het beter dan de vorige generaties jongvolwassenen. Criminaliteit en discriminatie zijn gedaald. Vergeleken met de vorige generaties bewegen en lezen de huidige jongvolwassenen minder en zijn ze minder geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Daarnaast valt de verandering in tijdsbesteding op. Meer tijd wordt besteed aan social media en internet en minder aan het bellen met vrienden en het ontmoeten van vrienden bij elkaar thuis.

Onderzoek

Het onderzoek onder jongvolwassenen is voor de derde keer uitgevoerd. Via het GBA zijn alle jongvolwassenen geboren in 1989, 1990 of 1991 (21 tot en met 23 jaar) aangeschreven met het verzoek deel te nemen aan het onderzoek. In 2004 en 2008 zijn vergelijkbare onderzoeken uitgevoerd door de Jeugdmonitor Zeeland, maar dan uitsluitend in het cohort dat 21 jaar werd in het jaar van onderzoek.

In 2008 leverde het onderzoek onder 21-jarigen een probleem op. Het bleek niet mogelijk de uitkomsten uit te splitsen op het niveau van gemeenten, door te lage aantallen. Daarom is er dit jaar voor gekozen het cohort uit te breiden met 22- en 23-jarigen. Dat leverde wel voldoende respons op om op gemeenteniveau uitspraken te kunnen doen.

Voor de vergelijking in de tijd kunnen we uitsluitend naar de 21-jarigen kijken, omdat in 2004 en 2008 de 22- en 23-jarigen geen onderdeel uitmaakten van het onderzoek. Door een te lage respons van de 21-jarigen kunnen we deze vergelijking niet maken op gemeenteniveau, maar wel op regionaal en provinciaal niveau. De term "regionaal" is niet helemaal juist, omdat we ook een onderscheid maken tussen steden en platteland. In tabel 1 is te zien hoe de Zeeuwse gemeenten zijn verdeeld over drie regio's, steden en platteland. Voor elk van deze in totaal vijf gebieden is een vergelijking in de tijd beschikbaar. In de gemeentelijke rapportages is de vergelijking in de tijd opgenomen die voor de betreffende gemeente het meest relevant is.

Tabel 1. Verdeling van de Zeeuwse gemeenten over drie regio's, steden en platteland

Gebied	Gemeenten
Oosterschelderegio	Borsele, Goes, Kapelle, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Tholen
Walcheren	Middelburg, Veere, Vlissingen
Zeeuws-Vlaanderen	Hulst, Sluis, Terneuzen
Steden (Z-4)	Goes, Middelburg, Terneuzen, Vlissingen
Platteland	Borsele, Kapelle, Hulst, Noord-Beveland, Reimerswaal, Schouwen-Duiveland, Sluis, Tholen, Veere

Respons

In totaal hebben 3149 jongvolwassenen de vragenlijst ingevuld, waarvan 227 uit de gemeente Reimerswaal. Op Zeeuws niveau blijft de respons van niet-studerende jongeren wat achter bij die van studerende jongeren. Voor deze analyse hebben we het databestand gewogen naar het niveau van de opleiding die men volgt, de regio waar men woont, de leeftijd en het geslacht, waardoor de verschillen in respons op deze vier kenmerken zijn gecorrigeerd. Meer informatie over de respons kunt u vinden in de bijlage.

Opzet rapport

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek onder jongvolwassenen worden per thema gepresenteerd. Het rapport van Reimerswaal bestaat uit twee delen. In het eerste deel worden de ontwikkelingen in de tijd beschreven *op het niveau van de Oosterschelderegio*. In het tweede deel worden de *gemeentelijke* uitkomsten van het onderzoek in 2012 gepresenteerd. Waar opvallende verschillen bestaan in vergelijking met de andere gemeenten uit de Oosterschelderegio of de rest van Zeeland, wordt dit vermeld.

Gespreksronde

De uitkomsten van het onderzoek worden in het najaar van 2012 besproken met vertegenwoordigers van de gemeente aan de hand van dit rapport. Hierbij is gelegenheid tot het stellen van aanvullende vragen zoals vragen over aanvullende cijfers of analyse, dan wel advies- en informatievragen.

Deel 1: Uitkomsten onderzoek Jongvolwassenen – Oosterschelderegio (2004-2008-2012)

Achtergronden

Aandeel niet-gelovigen neemt toe

In de gemeenten van de Oosterschelderegio wonen ruim acht van de tien jongvolwassenen (21-jarigen) nog bij hun ouders of verzorgers. Eén op de tien woont samen met een partner. Bijna driekwart geeft aan ooit kinderen te willen, maar de meesten pas over 5 jaar of nog later.

Steeds meer jongvolwassenen doen iets in het huishouden. Ook valt op dat meer jongvolwassenen aangeven niet alle taken in het huishouden op zich nemen.

Het aandeel niet-gelovigen is in de loop van de tijd toegenomen.

Opleiding

Ruim de helft van de jongvolwassenen studeert op dit moment

De helft van de 21-jarigen heeft een mbo-opleiding afgerond. Vergeleken met 2008 (1%) hebben iets meer 21-jarigen (4%) al een hbo-diploma. Ruim de helft geeft aan op dit moment te studeren (voltijd of deeltijd). Van degenen die nog studeren volgen zes van de tien een mbo-opleiding, een derde volgt een hbo-opleiding, één op de twintig zit op de universiteit.

Het opleidingsniveau van de moeders van de jongvolwassenen uit de Oosterschelderegio lijkt te stijgen. Vergeleken met 2008 hebben minder moeders een mulo/mavo diploma, meer moeders hebben een mbo diploma.

Werk

Minder jongvolwassenen hebben op dit moment een baan of bijbaan naast hun studie; minder jongvolwassenen zien carrièremogelijkheden voor zichzelf in Zeeland

Ruim acht van de tien jongvolwassenen hebben op dit moment een betaalde baan of bijbaan. Dit is minder vergeleken met 2008: toen had ruim negen op de tien een betaalde baan of bijbaan. Voornamelijk minder jongvolwassenen hebben een baan of bijbaan naast hun studie.

Bijna de helft van de jongvolwassenen die werken heeft een fulltime baan (>32 uur). De meeste jongvolwassenen werken in de (detail)handel (20%), gezondheids- en verzorgingszorg (15%) en horeca (14%). Opvallend is dat in 2012 (36%) iets meer jongvolwassenen dan in 2004 (30%) aangeven dat ze in Zeeland geen carrièremogelijkheden zien voor zichzelf.

Geldzaken

Minder jongvolwassenen hebben schulden

De voornaamste bron van inkomen voor jongvolwassenen is loon, al dan niet in combinatie met een bijdrage van de ouders en/of een studiebeurs. Het netto inkomen ligt voor twee derde van de jongeren onder de € 1000.

Positief is dat nu minder 21-jarigen aangeven dat ze een schuld hebben dan in 2004: 5% t.o.v. 16%. Ook de schulden die de jongvolwassenen hebben zijn minder hoog. In 2004 had 6% een schuld van meer dan €2000; in 2012 maar 1%. Minder jongvolwassenen hebben wel eens hulp gezocht om problemen vanwege schulden op te lossen.

Wonen en woonomgeving

Meer jongvolwassenen vinden dat er voldoende voorzieningen zijn in de buurt

Ruim één op de zeven jongvolwassenen woont zelfstandig. Van deze jongvolwassenen woont de helft in een huurwoning, vier van de tien in een koopwoning en één tiende woont op kamers. Bijna één op de acht jongvolwassenen staat een jaar of langer ingeschreven voor een huurwoning. Dit aandeel is gestegen. In totaal zoeken drie van de tien jongvolwassenen een woning om te huren of te kopen.

Bijna driekwart van de jongvolwassenen uit de Oosterschelderegio vindt dat er voldoende voorzieningen zijn in de buurt. Dit zijn er meer vergeleken met 2004 (63%) en 2008 (70%).

Gezondheid

Meer jongvolwassenen vinden dat ze een uitstekende gezondheid hebben

Ruim negen van de tien jongvolwassenen vinden de eigen gezondheid goed of zelfs uitstekend. Meer zijn hun gezondheid zelfs uitstekend gaan vinden.

Het aandeel jongvolwassenen met overgewicht is niet veranderd. Een kwart heeft overgewicht of obesitas. Eén op de zeven haalt de norm gezond bewegen (dagelijks een uur sporten/intensief bewegen).

Meer jongvolwassenen vinden dat ze voldoende vriend(inn)en hebben. Ze hebben hun vriend(inn)en vaker op school (basisschool / middelbare school / vervolgopleiding) leren kennen.

Ook hebben meer jongvolwassenen altijd iemand naar wie ze toe kunnen gaan om te praten, als ze een probleem hebben of ergens mee zitten. Jongvolwassenen gaan dan meestal naar een vriend of vriendin (52%), al is dit wel gedaald sinds 2008 (62%). Meer jongvolwassenen (26%) gaan vergeleken met 2008 (18%) naar hun (pleeg- of stief)moeder.

Verlaving (gokken, roken, drugs, alcohol)

Minder jongvolwassenen gokken

Meer jongvolwassenen (84%) hebben de afgelopen 4 weken niet gegokt om geld, in 2004 had 77% niet gegokt. Er zijn geen veranderingen in de tijd wanneer we kijken naar roken en alcohol. Ruim een derde van de jongvolwassenen rookt. Bijna negen van de tien jongvolwassenen drinken wel eens alcohol. Van de alcohol drinkende jongvolwassenen hebben ruim zes van de tien de afgelopen 4 weken minstens 1 keer vijf glazen of meer gedronken bij één gelegenheid. Bijna één op de tien jongvolwassenen heeft de afgelopen 4 weken drugs gebruikt.

Vrije tijd en (sport)verenigingen

Gebruik van social media neemt toe; bellen met vrienden neemt af

Twee van de vijf jongvolwassenen zijn lid van een sportvereniging en één van de vijf is lid van een andere vereniging (geen sport).

Een derde van de jongvolwassenen is de afgelopen vier weken naar een discotheek geweest. Dat is minder dan in 2004. Ook zijn minder jongvolwassenen naar een feest op een sportclub geweest. Meer dan de helft bezocht de afgelopen vier weken een café, een restaurant of een feest bij vrienden/vriendinnen.

Qua tijdsbesteding zien we dat steeds meer 21-jarigen iets doen met social media (nu ruim acht van de tien). Ook surfen steeds meer jongvolwassenen -niet voor werk/opleiding- op internet (op dit moment ruim negen van de tien). Minder tijd wordt besteed aan het bellen met vrienden/vriendinnen en lezen. Een derde belt niet met vrienden, vier van tien lezen niet.

Mobiliteit

Minder jongvolwassenen hebben een auto tot hun beschikking

Driekwart van de jongvolwassenen heeft een auto tot zijn beschikking. Ruim acht van de tien maken wel eens gebruik van een auto. Zowel het tot hun beschikking hebben van als het gebruik van een auto is minder dan 2008. In 2012 wordt er vooral minder van de auto gebruik gemaakt voor woon-werkverkeer en om naar school/opleiding te gaan.

Bijna zes van de tien jongvolwassenen maken wel eens gebruik van het openbaar vervoer. Jongvolwassenen zijn iets minder gebruik gaan maken van het openbaar vervoer in hun vrije tijd, op dit moment gebruikt ongeveer een kwart van de jongvolwassenen hiervoor het openbaar vervoer.

Ongewenst gedrag

Minder jongvolwassenen zijn in aanraking geweest met de politie.

Eén op de twintig jongvolwassenen heeft in het afgelopen jaar met de politie te maken gehad voor het plegen van een strafbaar feit. Het aandeel jongvolwassenen dat in aanraking is geweest met de politie is in de loop van de tijd afgenomen.

Ongeveer één op de tien is het afgelopen jaar slachtoffer geweest van criminaliteit. Het aandeel jongvolwassenen dat slachtoffer is geweest van discriminatie is gedaald. Eén op de twintig jongvolwassenen is de afgelopen twee jaar gediscrimineerd.

Politiek en maatschappij

Vergrijzing wordt groot probleem; interesse in politieke onderwerpen neemt af

Aan de jongvolwassenen is gevraagd wat zij denken dat over tien jaar in Zeeland het grootste probleem zal zijn. Dit is sterk veranderd over de tijd. Vergrijzing staat nu met stip op nummer 1 (33%), dat percentage is toegenomen in de loop van de tijd. Steeds minder jongvolwassenen denken dat criminaliteit en oorlog/terrorisme de grootste problemen zullen zijn. Net als in 2004 denkt nu ruim één op de tien jongvolwassenen dat werkloosheid het grootste probleem zal worden, in 2008 dacht één op de twintig dit. Tot slot valt op dat 16% van de jongvolwassenen denkt dat er over tien jaar geen grote problemen zullen zijn in Zeeland, in 2004 dacht 11% dit.

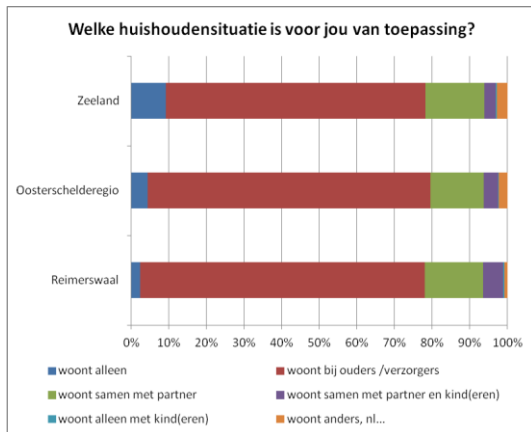
Steeds meer jongvolwassenen zijn niet geïnteresseerd in politieke onderwerpen. Een derde van de jongvolwassenen is niet geïnteresseerd in politieke onderwerpen, in 2004 was dit een kwart.

Deel 2: Uitkomsten onderzoek Jongvolwassenen – Reimerswaal (2012)

Achtergronden

- **Meer jongvolwassenen wonen bij hun ouders vergeleken met de rest van Zeeland**

Ongeveer driekwart van de jongvolwassenen in Reimerswaal woont bij de ouders. Een klein aandeel (2%) woont alleen, een duidelijk groter aandeel (16%) woont samen met een partner. Een op de twintig woont samen met partner en kind(eren).

In vergelijking met de andere gemeenten in de Oosterschelderegio zijn er geen grote verschillen. In vergelijking met de rest van Zeeland wel. Minder jongvolwassenen wonen alleen, terwijl meer jongvolwassenen bij hun ouders wonen of samen met partner en kind(eren).

Vergeleken met Zeeland (12%) doen meer jongvolwassenen in Reimerswaal (18%) niets in het huishouden. Vergeleken met Zeeland doen minder jongvolwassenen in Reimerswaal de volgende taken: boodschappen, de was, schoonmaken, stofzuigen. Met de regio zijn er nauwelijks verschillen, jongvolwassenen in Reimerswaal maken alleen minder schoon.

- **Meer zijn autochtoon**

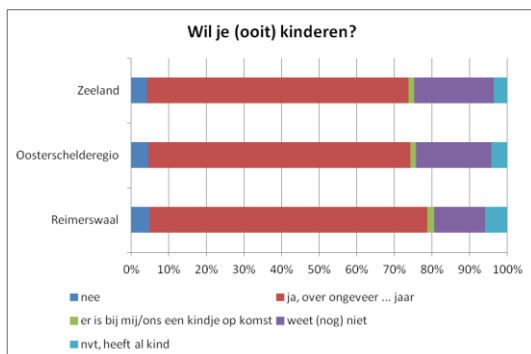
Ruim negen op de tien jongvolwassenen uit Reimerswaal (93%) zijn autochtoon. Dit aandeel is groter dan in de rest van Zeeland, hier is 87% autochtoon. Reimerswaal wijkt niet af van de regio.

- **Meer jongvolwassenen hebben een reformatische geloofsovertuiging.**

Vergeleken met de rest van Zeeland (13%) en de regio (20%) hebben meer jongvolwassenen in Reimerswaal (42%) een reformatische geloofsovertuiging. Minder jongvolwassenen (4%) zijn Katholiek vergeleken met de rest van Zeeland (13%) en de regio (8%).

Bijna een derde van de Reimerswaalse jongvolwassenen (30%) heeft *geen* geloofsovertuiging. Dit is lager dan in de rest van de Oosterschelderegio (46%) of Zeeland (49%).

- **Minder jongvolwassenen weten (nog) niet of ze ooit kinderen willen.**

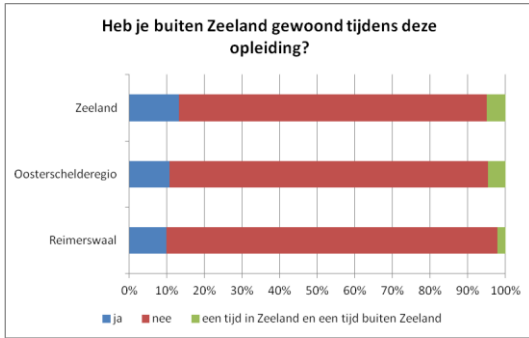

Driekwart van de jongvolwassenen wil op termijn een kindje (waarvan ruim de helft binnen 5 jaar). Bij een klein deel (8%) is al een kindje of is een kindje op komst. Een op de zeven jongvolwassenen weet het (nog) niet. In de rest van Zeeland en de Oosterschelderegio weten meer jongvolwassenen (nog) niet of ze ooit kinderen willen.

Opleiding

- **Reimerswaalse jongvolwassenen woonden grotendeels in Zeeland tijdens hun opleiding**

Zes van de tien jongvolwassenen in Reimerswaal hebben mbo of hbo als hoogst afgemaakt opleiding. Een kwart heeft vbo/vmbo/mavo als hoogst afgemaakte opleiding. Bij andere Zeeuwse jongvolwassenen en jongvolwassenen uit de Oosterschelderegio is dat aandeel lager: bijna twee op de tien hebben vbo/vbo/mavo als hoogst opleiding.

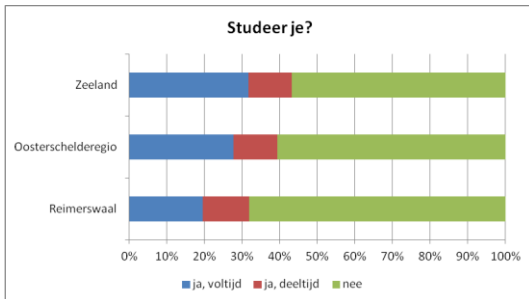
Een kwart van de Reimerswaalse jongvolwassenen heeft de hoogst afgemaakte opleiding buiten Zeeland gevolgd. Dit zijn er minder vergeleken met de rest van de regio. Hier heeft een derde zijn opleiding buiten Zeeland gevolgd.

Bijna negen van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen hebben niet buiten Zeeland gewoond tijdens hun hoogst behaalde opleiding. In de rest van Zeeland hebben minder (ruim acht van de tien) niet buiten Zeeland gewoond.

- **Moeders van de Reimerswaalse jongvolwassenen zijn lager opgeleid.**

Bijna drie op de tien moeders van de Reimerswaalse jongvolwassenen (28%) hebben een mbo of hbo diploma. In de rest van Zeeland (47%) en de regio (45%) hebben meer moeders een mbo of hbo diploma. Meer Reimerswaalse moeders (41%) hebben een mulo/mavo diploma vergeleken met Zeeland (25%) en de regio (27%). Ook de Reimerswaalse vaders (25%) hebben iets vaker een mulo/mavo diploma vergeleken met Zeeland (16%) en de regio (17%).

- **Minder Reimerswaalse jongvolwassenen studeren**

Bijna zeven van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen (68%) studeren niet. In de regio (61%) en Zeeland (57%) studeren minder jongvolwassenen niet.

Met name minder Reimerswaalse jongvolwassenen (20%) studeren voltijd vergeleken met Zeeland (32%) en de regio (28%).

Van de studerende Reimerswaalse jongvolwassenen zitten ruim vier op de tien op het mbo, vier op de tien zitten op het hbo en bijna een op de tien zit op de universiteit.

Reimerswaal wijkt niet af van Zeeland en de regio.

- **Meer studerende Reimerswaalse jongvolwassenen zouden voor een opleiding in Zeeland kiezen als die er zou zijn.**

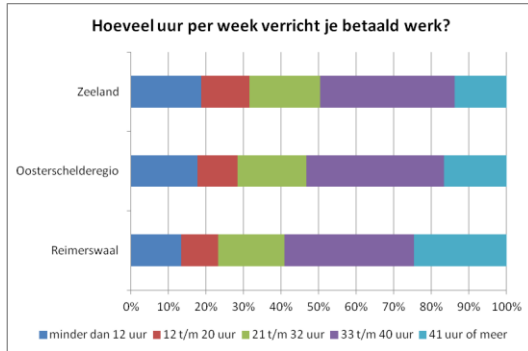
Bijna de helft van de studerende Reimerswaalse jongvolwassenen (47%) studeert buiten Zeeland. Minder jongvolwassenen uit de rest van Zeeland (32%) studeren buiten Zeeland. Van de Reimerswaalse jongeren die nu een opleiding buiten Zeeland volgen zouden ruim zes op de tien (61%) voor Zeeland kiezen wanneer ze die opleiding in Zeeland zouden kunnen volgen.

Werk

- **Negen van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen werken.**

Bijna negen van de tien jongeren hebben een betaalde baan of bijbaan. Daarnaast is 4% werkloos, 2% huisvrouw/man en 1% langdurig ziek of arbeidsongeschikt. De overige jongeren hebben geen werk naast de studie (5%). Dit is vergelijkbaar met de andere gemeenten uit de Oosterschelderegio en Zeeland.

- **Bijna zes van tien werkende Reimerswaalse jongvolwassenen werken meer dan 32 uur per week**

Vergeleken met de rest van Zeeland (19%) hebben minder Reimerswaalse jongvolwassenen (13%) een klein baantje van minder dan 12 uur.

Bijna zes van de tien werkende Reimerswaalse jongvolwassenen werken meer dan 32 uur. Een kwart werkt zelfs meer dan 41 uur per week. In de rest van Zeeland (14%) en de regio (17%) werken minder jongvolwassenen 41 uur of meer.

Een klein deel (4%) is zelfstandig ondernemer. Dit wijkt niet af de rest van de regio of Zeeland.

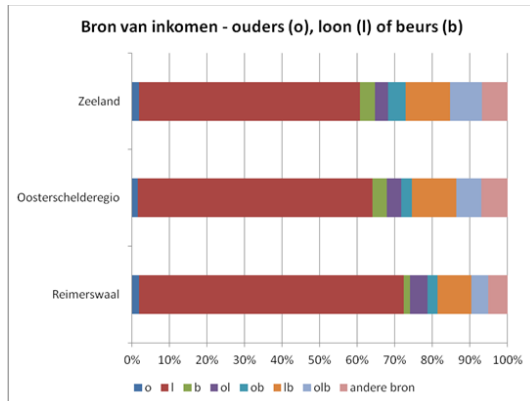
Vergeleken met de rest van Zeeland (56%) werken minder Reimerswaalse jongvolwassenen (46%) in de eigen gemeente. Jongvolwassenen uit de rest van de regio (17%) werken vaker dan Reimerswaalse jongvolwassenen (12%) buiten Zeeland, maar in Nederland.

Reimerswaalse jongvolwassenen werken met name in de sectoren gezondheid/welzijnzorg (17%), landbouw en visserij (14%), detailhandel (13%) en bouwnijverheid (9%). Vergeleken met de rest van Zeeland en de regio werken meer Reimerswaalse jongvolwassenen in de landbouw/visserij en minder werken in de horeca. Vergeleken met de rest van Zeeland werken ook meer Reimerswaalse jongvolwassenen in de bouw. Vergeleken met de regio werken meer Reimerswaalse jongvolwassenen in de industrie.

- **Ruim zeven op de tien Reimerswaalse jongvolwassenen zien voor zichzelf carrièremogelijkheden in Zeeland.**

Geldzaken

- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen hebben loon als bron van inkomen.**

Negen van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen hebben loon als bron van inkomen (al dan niet in combinatie met ouders en/of beurs). Bijna twee van de tien hebben studiefinanciering. Vergeleken met Zeeland is van meer jongvolwassenen de bron van inkomen loon en van minder studiefinanciering. Vergeleken met de regio geven ook minder Reimerswaalse jongvolwassenen aan dat studiefinanciering een bron van inkomen is. Een op de vijftig geeft aan dat ze aan hun inkomen komen door een uitkering. Dit zijn er minder vergeleken met de regio en de rest van Zeeland.

Meer Reimerswaalse jongvolwassenen verdienen 1501 euro

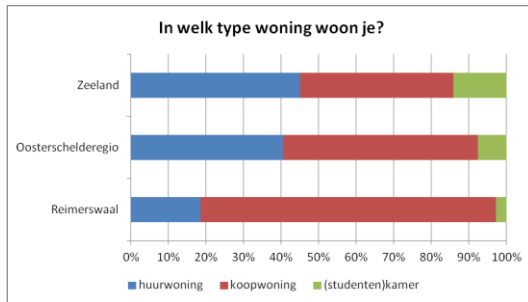
of meer vergeleken met de rest van Zeeland.

- **Een op de twintig Reimerswaalse jongvolwassenen heeft schulden**

Ongeveer een op de twintig jongeren geeft aan dat ze een schuld hebben (excl. studie- of hypotheekschuld). Een vergelijkbaar aandeel als in de rest van de Oosterschelderegio of Zeeland. Zo'n 2% van de jongeren heeft wel eens hulp gezocht om problemen vanwege schulden op te lossen.

Wonen en woonomgeving

- **Meer zelfstandig wonende Reimerswaalse jongvolwassenen wonen in een koophuis.**

Van de jongeren, die zelfstandig wonen, woont een vijfde (19%) in een huurwoning en vier vijfde (79%) in een koopwoning, 3% woont in een (studenten)kamer. In vergelijking met de rest van de Oosterschelderegio of Zeeland wonen meer jongvolwassenen in een koophuis en minder in een huurhuis of kamer.

- **Meer zelfstandig wonende Reimerswaalse jongvolwassenen zijn tevreden met hun huisvesting.**

Zelfstandig wonende Reimerswaalse jongvolwassenen (98%) zijn vaker tevreden met de huisvesting die ze nu hebben, vergeleken met de rest van Zeeland (88%) en de regio (89%). Ook geven meer Reimerswaalse jongvolwassenen (65%), vergeleken met de jongvolwassenen van de rest van Zeeland (45%) en de regio (47%), aan dat ze de stap naar het zelfstandig wonen makkelijk (geen enkel probleem) vonden.

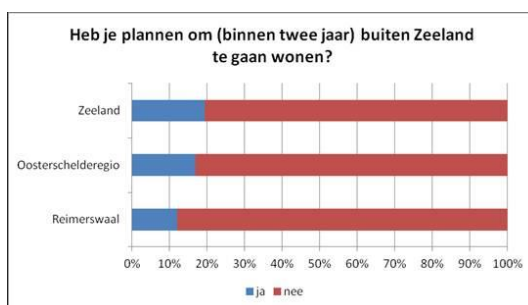
- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen willen een huis kopen minder willen huren.**

Een kwart van de Reimerswaalse jongvolwassenen zoekt een woning (huur of koop), dit zijn er minder vergeleken met de rest van Zeeland en de regio hier zoekt een derde een woning. Reimerswaalse jongvolwassenen zoeken vergeleken met de rest van de regio en Zeeland vaker een koopwoning en minder vaak een huurwoning.

- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen willen in een dorp wonen.**

Vergeleken met Zeeland vinden meer Reimerswaalse jongvolwassenen dat familie een buurt voor hen leuk maakt om te wonen. Minder Reimerswaalse jongvolwassenen vinden dat uitgaansgelegenheden een buurt voor hen leuk maakt om in te wonen. Vergeleken met Zeeland en de regio willen meer Reimerswaalse jongvolwassenen wonen in een dorp of buitengebied. Minder willen wonen in het centrum of buitenwijk van een stad. Meer Reimerswaalse jongvolwassenen vinden Zeeland aantrekkelijk om te blijven om het landschap, minder geven als reden dat ze hier studeren.

- **Minder Reimerswaalse jongvolwassenen willen verhuizen uit Zeeland.**

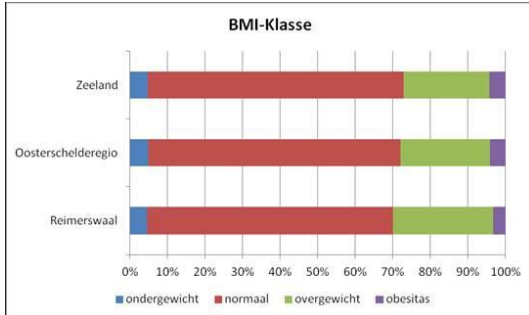
Vergeleken met de regio en Zeeland hebben minder Reimerswaalse jongvolwassenen plannen om (binnen twee jaar) buiten Zeeland te gaan wonen. Ruim een op de tien Reimerswaalse jongvolwassenen heeft plannen om (binnen twee jaar) buiten Zeeland te gaan wonen.

Gezondheid

- **Het merendeel van de Reimerswaalse jongvolwassenen heeft een goede tot uitstekende gezondheid.**

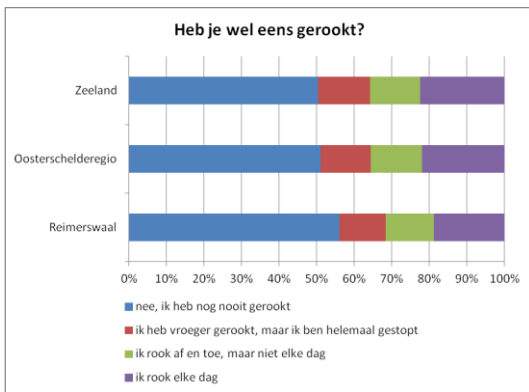
Bijna alle Reimerswaalse jongvolwassenen (99%) geven aan een goede tot uitstekende gezondheid te hebben. Vergeleken met regio (4%) en de rest van Zeeland (5%) geven minder Reimerswaalse jongvolwassenen (1%) aan een matige gezondheid te hebben.

- **Twee derde van de Reimerswaalse jongvolwassenen hebben een normaal gewicht.**

Een kwart van de jongeren in Reimerswaal heeft overgewicht en 3% obesitas (op basis van zelfrapportage van lengte en gewicht). Dit wijkt niet af van de rest van de Oosterschelderegio en Zeeland. Wat de norm gezond bewegen (dagelijks een uur sporten/intensief bewegen) betreft wijken de Reimerswaalse jongeren wel significant af van de rest van Zeeland. Meer Reimerswaalse jongvolwassenen (40%) zijn inactief vergeleken met de rest van Zeeland (31%) en de (34%).

- **In roken, drugs en gokken wijken de Reimerswaalse jongeren niet af; Reimerswaalse jongeren hebben minder vaak vijf of meer glazen alcohol gedronken bij een gelegenheid.**

Bijna een op de vijf Reimerswaalse jongeren (19%) rookt elke dag. Dit wijkt niet af van de rest van Zeeland en de regio. Ook het gebruik van drugs (6%) in de afgelopen 4 weken komt overeen met dat van de rest van de regio of Zeeland.

Zes van de zeven Reimerswaalse jongvolwassenen drinken wel eens alcohol. Minder alcohol drinkende Reimerswaalse (55%) jongvolwassenen hebben, vergeleken met de rest van Zeeland (65%) en de regio (62%), de afgelopen vier weken vijf of meer drankjes met alcohol gedronken bij één gelegenheid.

Ruim een op de zeven Reimerswaalse jongvolwassenen heeft in de afgelopen 4 weken gegokt om geld.

- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen hebben behoefte aan informatie over opleiding, wonen en voeding.**

Reimerswaalse jongeren geven aan dat zij, vergeleken met de jongvolwassenen uit de rest van Zeeland, vooral meer informatie hadden willen hebben over opleiding (26%) en wonen (18%). Opvallend was verder dat meer Reimerswaalse jongvolwassenen (16%) meer informatie hadden willen hebben over voeding, vergeleken met de rest van Zeeland (10%) en de regio (9%).

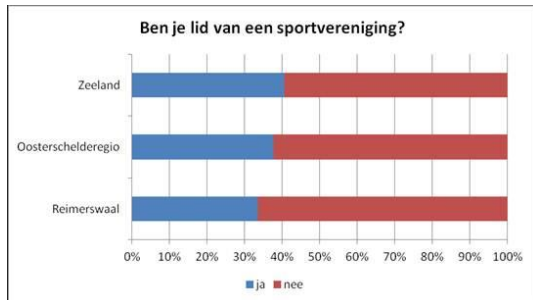
Vergeleken met Zeeland en de regio hadden minder Reimerswaalse jongvolwassenen (3%) behoefte aan informatie over samenwonen.

- **Een derde kent het CJG**

Een derde van de jongvolwassenen weet dat zij terecht kunnen bij het CJG met vragen. Opvallend is dat nog (vrijwel) niemand (0%) hiervan gebruik heeft gemaakt. Reimerswaal wijkt hierin echter niet significant af van de rest van de regio (1%) of Zeeland (1%).

Vrije tijd en (sport)verenigingen

- **Minder Reimerswaalse jongvolwassenen zijn lid van een sportvereniging.**

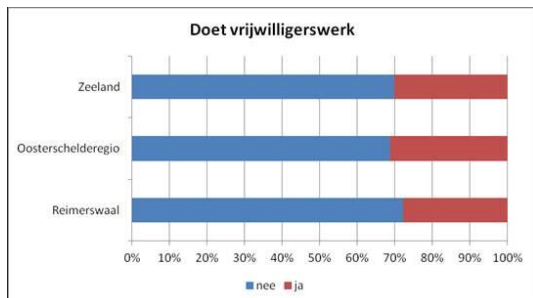

Een derde van de Reimerswaalse jongeren is lid van een sportvereniging. In de rest van Zeeland (41%) zijn meer jongvolwassenen lid van een sportvereniging. Een kwart is lid van een 'andere' vereniging. Dit wijkt niet af van de rest van Zeeland en de regio.

Meer Reimerswaalse jongvolwassenen (12%) zijn lid van een politieke partij vergeleken met de rest van Zeeland (5%) en de regio (6%). Ook zijn vergeleken met Zeeland (27%) meer Reimerswaalse jongvolwassenen (39%) lid van een

kerkelijke vereniging.

- **Drie van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen doen vrijwilligerswerk.**

Bijna een op de drie Reimerswaalse jongeren (28%) doet vrijwilligerswerk. Dit wijkt niet af van de rest van Zeeland en de regio.

Bijna een op de tien Reimerswaalse jongvolwassenen (8%) geeft momenteel mantelzorg.

- **Uitgaansgedrag van Reimerswaalse jongvolwassenen wijkt enigszins af.**

Bijna zeven van de tien Reimerswaalse jongeren gingen de afgelopen vier weken naar een feest bij vrienden/vriendinnen. Ongeveer zes van de tien gingen minstens een keer naar een café of restaurant.

Vergeleken met jongeren uit de rest van Zeeland en de regio gingen minder Reimerswaalse jongeren de afgelopen vier weken naar een discotheek en een voorstelling (toneel/dans e.d.), meer gingen naar een eetcafé. Vergeleken met de rest van Zeeland gingen ook minder Reimerswaalse jongeren naar een café.

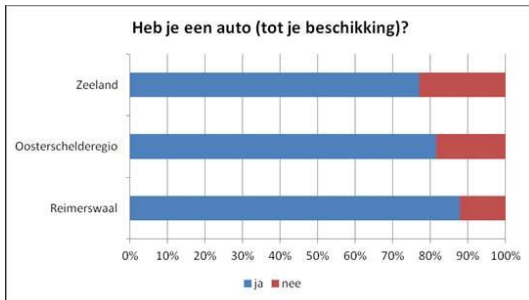
- **Minder kijken televisie; de tijdsbesteding van Reimerswaalse jongvolwassenen aan social media en internet wijkt niet af.**

Vergeleken met de rest van Zeeland (11%) en de regio (15%) kijken meer Reimerswaalse jongvolwassenen (33%) geen televisie. Bijna acht van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen besteedt minimaal 1 uur per week aan social media, ruim negen van de tien besteedt minimaal 1 uur per week aan het surfen op internet (niet voor werk/opleiding). Reimerswaal wijkt niet af van de rest van Zeeland en de regio.

Vergeleken met de regio en de rest van Zeeland lezen meer Reimerswaalse jongvolwassenen.

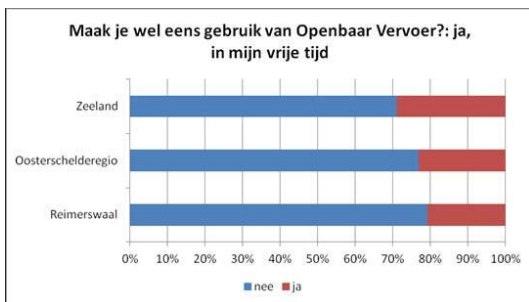
Mobiliteit

- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen hebben een auto tot hun beschikking.**

Bijna negen van de tien Reimerswaalse jongvolwassenen hebben een auto tot hun beschikking. In vergelijking met de rest van Zeeland hebben de Reimerswaalse jongvolwassenen vaker een auto tot hun beschikking. Vergeleken met de rest van Zeeland (59%) gebruiken meer Reimerswaalse jongvolwassenen (67%) een auto voor woon-werkverkeer. Twee van de tien gebruiken een auto om naar school te gaan, ruim driekwart gebruikt de auto in hun vrije tijd. Dit wijkt niet af van de regio en de rest van Zeeland.

- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen maken geen gebruik van Openbaar Vervoer.**

Zes op de tien jongeren (60%) maken geen gebruik van het openbaar vervoer. Significant meer dan in de rest van Zeeland (51%).

Bijna een op de tien Reimerswaalse jongvolwassenen maakt gebruik van Openbaar Vervoer voor woon-werkverkeer. Dit wijkt niet af van de rest van de regio en Zeeland.

Vergeleken met de rest van Zeeland (27%) en de regio (27%) maken minder Reimerswaalse jongvolwassenen (21%) gebruik van het Openbaar Vervoer om naar school te gaan.

Tot slot maken, vergeleken met de rest van Zeeland (29%), minder Reimerswaalse jongvolwassenen (21%) gebruik van het Openbaar Vervoer in hun vrije tijd.

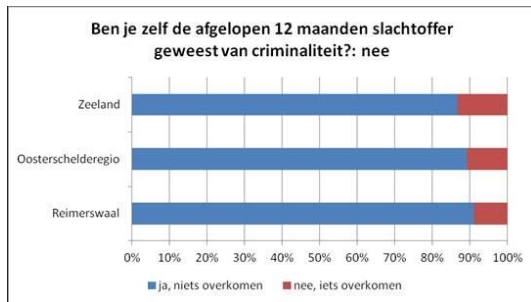

Ongewenst gedrag

- **Een op de twintig heeft het afgelopen jaar te maken gehad met de politie.**

Een op de twintig jongeren (5%) heeft het afgelopen jaar te maken gehad met de politie voor het plegen van een strafbaar feit. Ten opzichte van de rest van de regio Oosterschelde of Zeeland ligt dit min of meer op het zelfde niveau.

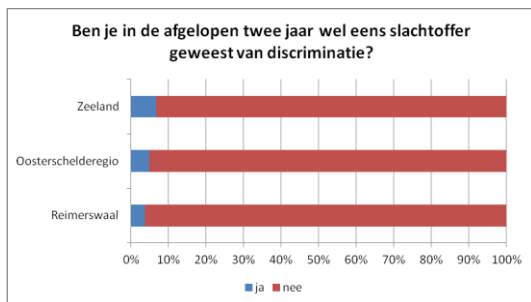
- **Iets minder Reimerswaalse jongvolwassenen zijn het afgelopen jaar slachtoffer geweest van criminaliteit.**

Vergeleken met de rest van Zeeland (13%) zijn iets minder Reimerswaalse jongvolwassenen (9%) het afgelopen jaar slachtoffer geweest van criminaliteit.

Wanneer we kijken **wat** jongeren overkomen is, dan blijken er geen significante verschillen ten opzichte van de rest van de regio of Zeeland.

- **Een op de twintig Reimerswaalse jongvolwassenen is gediscrimineerd.**

Een op de twintig Reimerswaalse jongeren is in de afgelopen twee jaar wel eens slachtoffer van discriminatie geweest. Dit wijkt niet significant af van de rest van de regio of Zeeland.

Politiek en maatschappij

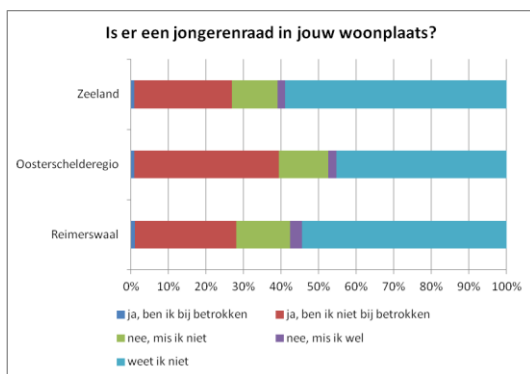
- **Reimerswaalse jongvolwassenen zien vergrijzing als grootste toekomstige probleem.**

Het grootste probleem over tien jaar in Zeeland is volgens de jongeren in Reimerswaal:

- 1) vergrijzing (27%);
- 2) geen grote problemen (18%);
- 2) werkloosheid (14%) en
- 3) criminaliteit (13%)

Vergeleken met de rest van Zeeland en de regio denken minder Reimerswaalse jongvolwassenen dat vergrijzing het grootste probleem zal zijn. Meer Reimerswaalse jongvolwassenen denken, vergeleken met de rest van Zeeland, dat er geen grote problemen zullen zijn.

- **Vergeleken met de regio weten meer Reimerswaalse jongvolwassenen niet of er een jongerenraad is.**

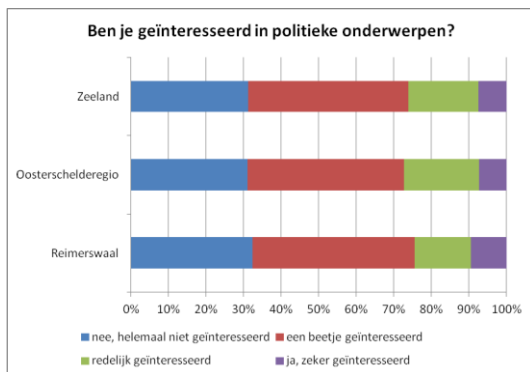
Ruim de helft van de jongeren (54%) weet niet of er een jongerenraad is in Reimerswaal. Vergeleken met de regio weten meer Reimerswaalse jongvolwassenen niet of er een jongerenraad is.

- **Meer Reimerswaalse jongvolwassenen vinden dat ze voldoende geïnformeerd worden door de gemeente.**

Ruim de helft van de Reimerswaalse jongeren vindt dat zij voldoende informatie krijgen over zaken in Reimerswaal die jongeren aangaan. Reimerswaal verschilt hierin niet met de regio, maar wel met Zeeland. In de rest van Zeeland vinden ruim vier op de tien jongvolwassenen dat ze voldoende informatie krijgen.

Een deel van de jongeren is actief bij het organiseren van activiteiten in hun woonplaats (7%); dit wijkt niet af van de rest van Zeeland en de regio.

- **Meer jongvolwassenen zijn lid van een politieke partij**

Bijna een kwart van de jongeren is redelijk (15%) tot zeer geïnteresseerd (9%) in politieke onderwerpen. Bijna een derde (32%) zegt helemaal niet geïnteresseerd te zijn. Deze aandelen komen vrijwel overeen met die in de rest van de Oosterschelderegio of Zeeland.

Meer Reimerswaalse jongvolwassenen zijn lid van een politieke partij vergeleken met de rest van Zeeland en de regio. Een op de tien Reimerswaalse jongvolwassenen is lid van een politieke partij. In de rest van de regio en Zeeland is ongeveer een op de twintig lid van een politieke partij.

Bijlage 1: Responsverantwoording

Methode

De vragenlijst is zowel via internet als op papier aangeboden in april 2012. In alle gemeenten, behalve Borsele, is een herinneringsbrief verstuurd. De respondenten konden (om invullen aantrekkelijk te maken) een iPad winnen.

Respons

In tabel 1 is de respons (na opschoning van het databestand) per gemeente opgenomen. Borsele heeft het laagste responspercentage, Veere het hoogste.

Tabel 1 Respons per gemeente

	netto verzonden	in bestand	% respons
Borsele	847	173	20,4%
Goes	1080	299	27,7%
Hulst	635	170	26,8%
Kapelle	325	95	29,2%
Middelburg	1713	453	26,4%
Noord-Beveland	172	49	28,5%
Reimerswaal	840	227	27,0%
Schouwen-Duiveland	895	288	32,2%
Sluis	555	162	29,2%
Terneuzen	1469	426	29,0%
Tholen	877	253	28,8%
Veere	613	202	33,0%
Vlissingen	1539	352	22,9%
Zeeland	11560	3149	27,2%

Weging

Vaak is het zo dat hoger opgeleiden eerder geneigd zijn een vragenlijst in te sturen. Er is gekeken of dat voor dit onderzoek ook geldt door te kijken naar de respons onder studerende en niet-studerende, waarbij voor studerende nog onderscheid gemaakt is naar hoog (hbo/wo) en laag (mbo/vo). Uiteraard verschilt deze verdeling naar leeftijd (er zijn immers steeds meer jongeren klaar met hun opleiding naarmate ze ouder worden) en geslacht. Er blijkt inderdaad een ondervertegenwoordiging van niet-studerende en een oververtegenwoordiging van studerende aan een hogere opleiding te zijn.

In dit onderzoek wordt hiervoor gecorrigeerd door te wegen naar woonregio, leeftijd, geslacht en studerende (hoog, laag, niet). Respondente die naar verhouding te weinig voorkomen in het databestand krijgen een zwaarder gewicht (tellen zwaarder mee) dan respondenten die naar verhouding te veel in het bestand zitten. Hierdoor is er een verschil tussen het aantal ongewogen en het aantal gewogen respondenten (zie tabel 2).

Tabel 2 Ongewogen en gewogen respondenten per woongemeente

Woongemeente	ongewogen	gewogen
Borsele	173	155
Goes	299	283
Hulst	170	163
Kapelle	95	86
Middelburg	453	476
Noord-Beveland	49	48
Reimerswaal	227	222
Schouwen-Duiveland	288	286
Sluis	162	156
Terneuzen	426	408
Tholen	253	244
Veere	202	224
Vlissingen	352	373
Zeeland	3149	3123